

WEER OF GEEN WEER?

7 (WEERS)FACTOREN ONDER DE LOEP

Hoewel karpervissen natuurlijk geen exacte wetenschap is, zijn er wel degelijk weersinvloeden waarop je kunt letten bij het kiezen van je stekken en de momenten waarop je gaat vissen. Karperspecialist Bart van Bezouw (32) besprak met Hét VISblad de belangrijkste factoren en hoe die het aasgedrag van karper sturen.

TEKST: BARD BORGER > FOTOGRAFIE: BART VAN BEZOUW

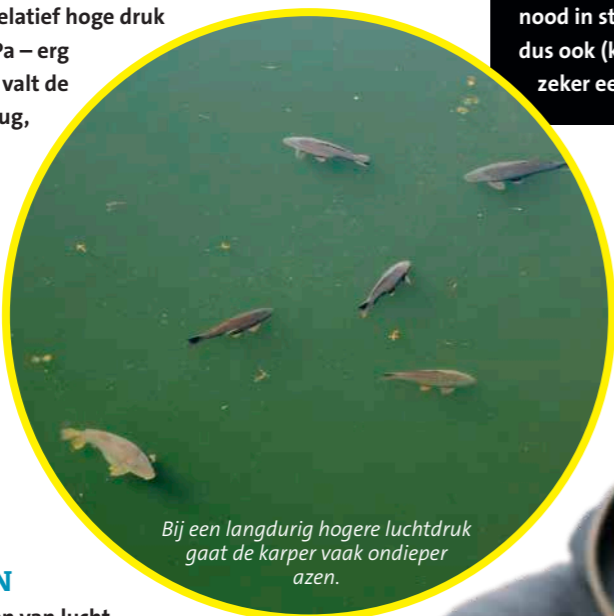
“Karper is gevoelig voor temperatuur en houdt zich graag op in warmer water, mits dit ook voldoende zuurstof bevat”, steekt Bart van wal op de vraag om een ruwe schets van ‘zijn’ vis. “Tevens is de karper een redelijke alleseter en een gewoontedier dat – net als veel andere vissoorten – vasthoudt aan bepaalde patronen bij het zoeken naar voedsel. Slim zijn karpers niet per se, maar ze leren wel uit ervaring. Vooral oudere vissen weten vaak heel precies waar ze onder welke omstandigheden voedsel kunnen vinden. Hoewel elk water(type) net weer anders reageert op zaken als luchtdruk en wind, heb ik uit mijn eigen observaties en de gegevens die ik heb bijgehouden in de loop der tijd ook de nodige algemene conclusies kunnen trekken. Van bevriende, fanatieke karpervissers heb ik ook veel geleerd. Harde regels en vangstgaranties bestaan natuurlijk niet, maar met de punten in dit artikel als leidraad kun je wel efficiënter vissen. Dit omdat je nu eenmaal beter vangt als de karper actief is en gretig aast.”

1

LUCHTDRIK

“Tijdens mijn sessies houd ik de luchtdruk al jaren zorgvuldig bij. Daarvan heb ik geleerd dat elk water zijn eigen ideale luchtdruk heeft, maar dat in het algemeen de dagen en uren vlak vóór een plotselinge daling na een langere periode van relatief hoge druk – zeg 1025 tot 1030 hPa – erg goed zijn. Direct erna valt de bijtlust vaak weer terug, dus het is zaak dat je zo’n luchtdrukdaling aan ziet komen en vervolgens precies op tijd je kans pakt. Overigens heb ik dit patroon vooral in de zomer en het najaar ervaren. In het voorjaar zijn licht en zon belangrijkere factoren.”

Bij een langdurig hogere luchtdruk gaat de karper vaak ondieper azen.

ONDIEPER AZEN

“Door het terugzoeken van luchtdrukgegevens heb ik ook geleerd dat de karper vaak ondieper aast bij een hogere luchtdruk. Waarom dat precies zo is weet ik niet, maar ik denk dat het aanbod van zwevend natuurlijk voedsel – zoals watervlooien – ermee te maken heeft. Overigens speelt dit patroon vooral op dieper water waar de vis tussen verschillende waterlagen kan laveren.”

2

ZUURSTOF

“De invloed van zuurstof op het aasgedrag van vis geldt ook in de karpervisserij als een ietwat ongrijpbaar fenomeen. Dat komt deels doordat vrijwel niemand een zuurstofmeter meeneemt en er dus simpelweg geen gegevens over heeft. Voor mij geldt hetzelfde, en toch houd ik vooral ’s zomers altijd rekening met deze factor. Algemeen bekend is namelijk dat het zuurstofgehalte van water afneemt bij hoge temperaturen. De meeste vis – ook karper – wordt daardoor heel loom en passief. Vooral in hete zomerperiodes wijk ik om deze reden meestal uit naar diepere zandwinplassen, waar de karper met name in diepere delen nog volop zuurstof vindt en dus ook actiever blijft azen. Zeker in combinatie met waterplanten bieden zulke plassen het hele jaar door een gezonde leefomgeving voor vis. Overigens is zuurstofnood in stromend water zelden een probleem, dus ook (kleine) rivieren verdienen in de zomer zeker een kans.”

Waterplanten – met name wieren – zorgen voor extra zuurstofrijk water.

3

WIND

“Bij wind geldt in het algemeen: liever iets, dan helemaal niets. Dit omdat wind het water in beweging brengt waardoor er meer natuurlijk voedsel loskomt van de bodem. Bovendien zorgt wind voor extra zuurstof door het grotere ‘raakoppervlak’ tussen lucht en water – waar het water zuurstof opneemt – en voor relatief minder verstoring van jou als visser. Denk bij dat laatste bijvoorbeeld aan plonsgeluiden bij het ingooien en bijvoeren, het drillen van vis en wadend je lijnen uitlopen. Zeker in kleinschalig en ondiep water is die ‘verstoringfactor’ al snel groot. De windrichting heb ik ook jarenlang fanatiek bijgehouden, maar daarin heb ik eerlijk gezegd geen voorkeur kunnen ontdekken. Dát er wind staat is belangrijker dan de richting, al kan die wel praktisch van invloed zijn voor bepaalde stekken (bijvoorbeeld bij het werpen). Vooral bij een ‘nieuwe wind’ na een periode met nauwelijks wind is de windkant van een water vaak goed. Na een poosje verspreidt de vis zich dan meestal weer over het water.”

4

WATERTEMPERATUUR

“Omdat vissen nu eenmaal koudbloedig zijn, is de watertemperatuur een van de belangrijkste ‘motoren’ voor de stofwisseling en dus ook voor de ‘vraatzucht’ van karper. In koud water azen ze beduidend trager en minder vaak. Ook is bekend dat een stabiele watertemperatuur voor de vangsten het beste is, want bij te snelle schommelingen – soms van maar één of twee graden – raken vissen van slag en gaan de bekken dicht. In zo’n geval moet de karper eerst weer acclimatiseren. Deze ‘regel’ is vooral

van belang in het voor- en najaar, omdat je dan vaak grote verschillen tussen dag- en nachttemperaturen ziet. Vooral in de lente kun je je lelijk vergissen op de eerste zachte dagen met daartussen ijskoude nachten, waardoor de temperatuur vooral in ondieper water nog flink schommelt. Beter is het om dan even geduld te bewaren tot ook de nachten warmer worden en de watertemperatuur stabiliseert. Houd ook altijd in gedachten dat water vertraagd afkoelt en opwarmt. Daarom is het water op een zonnige lentedag bijvoorbeeld pas in de middag op zijn warmst.”

TEMPERATUUR METEN

“De watertemperatuur is tegenwoordig perfect te meten met behulp van een dieptemeter, voerboot of een gewone thermometer, maar let er wel op dat je met deze instrumenten meestal alleen de temperatuur aan het oppervlak meet. Een goede graadmeter voor de temperatuur van het diepere water is het gemiddelde van de dag- en nachttemperatuur in de voorgaande week.”

5

NEERSLAG

“Een zomerse bui op zijn tijd is vaak positief omdat regen zuurstof met zich meebrengt, maar met langdurige neerslag heb ik slechte ervaringen – waarom weet ik niet precies. Koude buien in maart en april (bijvoorbeeld met hagel en sneeuw) na een warme periode kunnen ook funest zijn, omdat de watertemperatuur dan ineens flink daalt. In het najaar geldt dezelfde regel. Is er dus net een serie ‘maartse buien’ gevallen, dan is het vaak beter om een paar dagen te wachten totdat de watertemperatuur weer enigszins stabiel is. Uiteindelijk moet en zal de karper dan ook weer gaan azen.”

6

MAANSTAND

“Over de invloed van de maanstand op karper is al veel gezegd en geschreven. Een duidelijk gegeven lijkt wel dat een volle maan goede vangsten oplevert; vooral de grotere vissen komen dan vaker in het net. Een goede Belgische vriend van mij, David Wouters, houdt deze factor al jarenlang bij en komt tot deze conclusie. Zijn ‘meetgegevens’ zijn heel zuiver omdat hij ook steevast het aantal visuren in beschouwing neemt. Je zou wat mij betreft dus kunnen zeggen: sla nachten met een volle maan – en die vlak ervoor – niet over en gun jezelf die grotere kans op een topvangst. De nachten erna zijn vaak meteen weer een stuk minder.”

ONMISBAAR WEER-APPS

Dankzij weerapps zoals Windfinder – de persoonlijke favoriet van Bart die wereldwijd voor elke drie uur onder meer de windkracht, -richting en luchtdruk voorspelt (zie afbeelding) – kun je vaak goed zien hoe het weer zich pakweg een week vooruit ontwikkelt. Als je daarbij ook rekening houdt met hoe de karper op het weer reageert, kun je je visdagen nog slimmer plannen.

7

ZON

“Mijn algemene ervaring is dat zonlicht de vangsten goed doet en dat met name lange donkere periodes juist slecht zijn. Dat vind ik ook logisch, want bij licht produceren planten meer zuurstof en leeft het natuurlijk voedsel – zoals slakken, kreeftjes en watervlooien – van de karper op. In de zomer kan veel zon echter ook teveel van het goede zijn, omdat het water dan teveel opwarmt waardoor het zuurstofgehalte tot kritieke waarden daalt. Zo zie je hoe de elementen ook elkaar beïnvloeden en dat de uitdrukking ‘overdaad schaadt’ ook opgaat voor vis.”